

Cuma Sohbeti sayfası Adıyaman İl Müftülüğü tarafından hazırlanmaktadır.

CUMA
SOHBETİ

ADAM ÖLDÜRMEKTEN DAHA AĞIR BİR OLGU; FİTNE

CUMA
SOHBETİ

Sözlükte denemek, sınamak, imtihan etmek, sıkıntı, toplumların başına gelen felaketler, musibetler gibi çok zengin anlamlara gelmektedir. Görüldüğü üzere olumlu ve olumsuz çağrışımlara sahiptir. Araçlar feten ifadesini altını ve gümüşü veya değerli madenleri birbirinden ayırtmak için ateşe atıp, eritip saf ile sahteyi birbirinden ayırmak için kullanılmaktadırlar. Hatta çok işveli ve erkeklerin kalbini çelen hanımlara da fetan tabiri kullanılmaktadır. Literatürümüzde fitne kelimesi ahlak ve hadis kavramı olarak iki farklı konumda kullanılmaktadır. Ahlak kavramı olarak, olumsuz davranışları içeren, toplumda tefrikayı, kavgayı, insanların birbirine düşmesini, savaşmasını, toplumun başına birtakım felaketlerin gelmesini ifade ederken; hadis kavramı olarak gelecekte, kıyamete yakın dönemde toplumlarda ortaya çıkacak ve toplumları felakete sürükleyecek çözülmeyi, davranışları, hadiseleri, savaşları içermektedir.

Mekke döneminde Müslümanlar kendi dışındaki unsurlarla, müşriklerle imtihana tabi tutulurken; Medine'de kendi kendileriyle imtihan olunuyorlar. Özellikle ilk fitne olayı olarak ifade edilen Hz. Osman'ın şehadetiyle başlayan süreç, Siffin ve Cemal savaşlarıyla devam ediyor ve Müslümanlar birbirlerini tekfir ediyorlar, öldürtüyorlar ve her bir taraf kendilerinin haklı olduğunu ileri sürüyor. Emeviler döneminde Mekke'de isyan ederek bağımsızlığını ilan eden İbn-i Zübeyr'i ortadan kaldırmak üzere yönetim Haccac'ı görevlendiriyor. Haccac, Mekke'yi işgal edip, Kabe'yi yıkıyor ve çok Müslüman kanının akmasına sebep oluyor. Bu hadiseler yaşanırken aktif ve akil insan Hz. Ömer'in oğlu Abdullah b. Ömer evinden dışarı çıkmamayı tercih edince, halk "Fitneyle mücadele etmeyi bize telkin eden sen değil miydin? Fitneyi engellemek için uğraşalım diyordun, şimdi niçin dışarı çıkmıyorsun?" dediklerinde Kur'an'da, "El fitnetü eşeddü minel katl, ekberü minel katl" (Zulüm ve baskı adam öldürmekten daha ağırdır, daha büyüktür. Bakara suresi, 191, 217)

ve "fitneyle savaşın" (Enfal suresi, 39) diye ifade edilen ayetlerden maksadın, Müşriklerin Müslümanları dinlerinden caydırma, vazgeçirme, onlara ezayı, cefayı, sıkıntıyı reva gören anlayışın ve uygulamanın ortadan kaldırılmasına yönelik olduğunu, Müşriklerle Müslümanlar arasındaki mücadelenin olduğu dönemi ifade ettiğini, bugünü ifade etmediğini, ölenin de öldürülenin de Müslüman olduğunu, iki taraftan kimi öldürse neticede bir Müslüman öldürmüş olacağını ifade ederken zihinlere "Fitne zamanında oturan ayakta durandan, ayakta duran yürüyenden, yürüyen koşandan hayırlıdır" nebevi duruşunu getirmektedir.

Son yıllarda İslam dünyası olarak genelde Ortadoğu'da ve özde ülkemizde adeta Medine döneminden itibaren Müslümanların kendi kendileriyle imtihana tabi tutuldukları bir fitne sürecini yaşıyoruz. Ortadoğu'da Müslüman ülkelerin enerjilerini kendi dışındaki fitne odaklarına değil de, birbirlerini yok etmeye harcamaları, körfez ülkelerinin kendileri gibi Müslüman olan Katar'a uyguladıkları ambargo, Dünya Müslüman Alimler Birliği Başkanı Prof. Dr. Yusuf Karadavi'yi ve İhvan-ı Müslimin (Mısırlı Müslüman kardeşler)'i terör listesine almaları, vb. uygulamalar ve tasarruflar dikkat çekici ve bir o kadar da üzüntü vericidir.

Ülkemizde dış kaynaklı olduğu her geçen gün daha belirgin hale gelen, ülkeyi bölüp parçalayıp yutmaya hedef alan Gezi parkı olayları, 17 Aralık yargı ve 15 Temmuz askeri darbe girişiminin ve terörün izlerinin silinmesine yönelik atılan adımlar, alınan mesafeler ve elde edilen başarılarla sevinirken, birlik ve beraberliğimizi perçinlerken, öte taraftan Kur'an Mealciliği (Protestan Ahlakı) üzerinden Sünnet'i devredışı bırakma girişimleri, din istismarının boy boy yapıldığı tv programları, "mülteci/muhacir Suriyelileri istemiyoruz" şeklinde kampanyaya dönüştürülmeye çalışılan kışkırtıcı, ötekileştirici, dışlayıcı demeçlerin de fitneyi, çatışmayı, satışmayı, hesaplaşmayı, birbirimize düşmeyi tahrik etmesi hasebiyle üzülmüyoruz.

Sünnet, Kur'an'ın kendini dışı açımıdır. Sünnet, Kur'an'ın

kendini tantımıdır. Sünnet, Kur'an'ın yaşamıdır. Sünnet, insanlık birikimidir. Sünnet'in genel adı edebittir. Ünlü Fransız araştırmacı Oliver Roy diyor ki, "Ben dünyanın pek çok yerinde Yahudi, Hıristiyan ve Müslüman fundamentalistleri ziyaret ettim, hepsinde ortak bir nokta gördüm; edepten yoksunluk." Dolayısıyla Sünnet, Protestanlaşma (Hıristiyanlaşma) tehlikesini ortadan kaldırma adresidir. Sünnet, sadece Müslümanlıkla ilgili değildir. Bütün insanlıkla ilgilidir. Ve insanlığın kurtuluş adresi, Sünnet'e dönmektir. Çünkü Sünnet'e dönmek demek, Kur'an'a dönmek demektir.

Suriyeli kardeşlerimizle inanç birlikteliğimiz olduğu gibi, tarihsel birlikteliğimiz, akrabalığımız da var. Çanakkale'de saflarımızda şehit düşen Suriyeli kardeşlerimiz var. Kız alıp verişlerimiz var. Öte taraftan insanlık kardeşliği de, düşeni elinden tutup kaldırmayı, zulmün karşısında mazlumun yanında olmayı, gönül evini herkese açmayı ve merhamet yelkenlerini vicdan gemisinde masum insanlara indirmeyi gerektirir. Biz kendisine ümmet olmaktan gurur duyduğumuz Hz. Muhammed (s.a.s.)den bunu öğrendik. Dolayısıyla özümüzle, sözümüzle fitneden uzak durmayı, fitne ateşini artırıcı ve kuvvetlendirici, kutuplaştırıcı, dışlayıcı söylem ve davranışlardan kaçınmayı gerektiren kucaklayıcı ve kapsayıcı bir söylem ve eylem ahlakını, Nebevi ahlakı kendimize düstur edinelim, birlik ve beraberliğin seyr-ü süluk'unu tatmanın yollarını arayalım. Ve fitnenin saf ile sahteyi ayıran bir anlama da geldiğini unutmayarak safımızı, saf olan tarafta belirleyip kararlı bir şekilde duralım. Vesselam!

Harun DOĞAN

İl Vaizi

harun_dogan23@hotmail.com